

Beslutningsforslag nr. B 117. Fremsat den 25. april 1984 af Tommy Dinesen (SF), Margrete Auken (SF), Gade (SF), Inger Harms (SF), Leif Hermann (SF) og Ebba Strange (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

vedrørende bekæmpelsesmidlers brug og sikkerheds- og sundhedsforanstaltninger

Med det formål at mindske den sundhedsmæssige risiko for de personer, der bruger de giftige midler, samt at begrænse brugen af de mest giftige kemiske stoffer og dermed skaderne på natur og miljø pålægger folketinget regeringen at gennemføre følgende foranstaltninger:

1. Mærkning af bekæmpelsesmidler

Alle bekæmpelsesmidlers etiket skal foruden den nuværende mærkning indeholde oplysninger om følgende:

sidste forbrugsdato,
indhold af opløsningsmidler,
om stoffet er mistænkt for at være sygdomsfremkaldende,
om der findes modgift mod stoffet,
stoffets persistens i jord,
stoffets nedbrydning i planter, og
hvilke værnemidler der skal anvendes ved brugen.

2. Regler for arbejde med bekæmpelsesmidler

A. Kun brugere, der er fyldt 18 år, og som har kursusbevis (certifikat) fra et kursus af mindst 80 timers varighed, har lovlig adgang til erhvervsmæssigt at anvende bekæmpelsesmidler.

Der etableres desuden særlige kurser i brug af TX-midler af mindst 40 timers varighed med henblik på erhvervelse af certifikat. Certifikat/kursusbevis erhverves ved beståelse af prøve(r).

B. Kun personer, der anvender det på etiketten anførte sikkerhedsudstyr, har lovlig adgang til at anvende bekæmpelsesmidler.

C. Personer, der er allergiske, kan ikke påbydes at arbejde erhvervsmæssigt med bekæmpelsesmidler.

3. Skiltning ved brug af bekæmpelsesmidler

Enhver erhvervsmæssig bruger er pligtig at foretage skiltning af de behandlede områder.

Efter behandling i lukkede rum eller væksthuse foretages skiltning ved adgangsvejene.

4. Registrering

Enhver erhvervsmæssig bruger er pligtig at føre en giftbog, der dokumenterer arbejdspladsens brug af bekæmpelsesmidler.

5. Private brug af bekæmpelsesmidler

Private har kun lovlig adgang til at anvende de mindst sundhedsskadelige og mindst giftige bekæmpelsesmidler (tidl. fareklasse C).

6. Bortskaffelse af kemikalier/emballage

Alle rester af giftstoffer samt al brugt emballage er belagt med afleveringspligt til kommunale modtagestationer.

For at sikre en effektiv indsamling af brugt emballage og giftrester pålægges kommunerne pligt til at etablere en gratis kørselsordning med henblik på to årlige afhentninger hos alle erhvervsmæssige brugere samt én årlig afhentning hos private brugere.

7. Lægeundersøgelse

Alle erhvervsmæssige brugere af bekæmpelsesmidler er pligtige at få foretaget mindst

1 årlig lægeundersøgelse. Ansatte brugere har ret til lægeundersøgelse uden løntab.

8. *Oplysningsfond*

Der oprettes en fond til fremme af oplysning om og undersøgelse af bekæmpelses-

midlers skadevirkninger på natur og mennesker.

Fonden ledes af en bestyrelse udpeget af miljø- og forbrugergrupper.

Fonden drives for midler, der tilvejebringes ved en afgift på bekæmpelsesmidler.

Bemærkninger til forslaget

Generelle bemærkninger

Den stigende anvendelse af bekæmpelsesmidler aktualiserer forslaget til folketingsbeslutning.

I Danmark anvendes mere end 230 forskellige virksomme kemiske stoffer i mængder på mellem 5.000 og 6.000 tons årlig.

Den største del af disse midler rammer jorden. Undersøgelser viser, at der kan være meget svingende nedbrydningstider fra middel til middel, f.eks. fra 14 til 30 dage for stoffet 2,4 D og fra 4 til 30 år for DDT.

Langtidsvirkningen af mange af de nye midler kendes ikke.

Bemærkninger til forslagens enkelte punkter

Ad 1

Det er vigtigt, at alle pesticider mærkes på en klar og letforståelig måde.

Der er ikke nogen garanti for giftstofferens kemiske stabilitet under alle forhold. Det er ej heller muligt at opbevare giftstofferne under optimale omstændigheder, hvorfor sidste lovlige brugsdato er nødvendig.

Afsløringen af opløsningsmidlers skadevirkning på den menneskelige organisme gør det nødvendigt at anføre indholdet af opløsningsmidler med henblik på en forsvarlig beskyttelse af brugeren.

Giftens nedbrydningstid er en nyttig oplysning med henblik på valg af det mindst giftige stof.

Ad 2 A

Vedrørende kursusindhold henvises til jordbrugets arbejdsmarkedsuddannelse, hvor ansatte gratis kan erhverve certifikat.

Kurser med samme indhold etableres for selvstændige jordbrugere efter regler for landbrugets efteruddannelse.

Ad 3

Der skal foretages skiltning af alle arealer med konsumafgrøder ud mod og på offentligt tilgængelige veje og arealer samt arealer med offentlig adgang.

Skiltet skal være på mindst 30 × 40 cm og informere om, hvornår og hvad der er sprøjtet/behandlet med, samt nødvendige sikkerhedsforanstaltninger.

I boligområder skiltes der i opgangene.

Ad 4

Giftbogen skal mindst indeholde følgende oplysninger: afgrøde, sted, udbringningsmetode, tidspunkt for behandlingen, hvem der har udført arbejdet, midlets navn, hvor meget giftstof der er brugt og i hvilken koncentration, de anvendte sikkerhedsforanstaltninger, tidspunkt for høst af areal/kulturen.

Giftbogen tjener mange formål: at lette opklaringsarbejdet i tilfælde af sprøjteskader og bidrab, at være støttemateriale for jordbrugeren, konsulenten og læge, samt anvendelse i jordbrugsforskningen og til statistik.

Ad 5

Ved køb af bekæmpelsesmidler skal gyldigt certifikat fremvises. Brugere uden certifikat bør ikke have adgang til de mest giftige stoffer, da kontrol af brugen ikke er mulig.

Ad 6

Afhentning ved private brugere kan ske i forbindelse med dagrenovationen.

Ad 7

Regelmæssige standardundersøgelser af alle erhvervsmæssige brugere er en nødvendighed med henblik på at forebygge erhvervsskader. Der udsendes indkaldelseskort til lægeundersøgelse af alle med certifikat.

Fornylelsen af certifikatet, der er gyldigt i en 3 års periode, er afhængig af deltagelse i lægeundersøgelse ved sprøjte/behandlingssæsonens afslutning.

Ad 8

Der pålægges de mest giftige og de tungest nedbrydelige bekæmpelsesmidler en afgift. Den nuvæ-

rende emballageafgift indgår i fonden. Formålet er bl.a. at virke forbrugsbegrænsende, idet de penge, der tilfalder fonden, skal bruges til forskning i og

fremme af alternative bekæmpelsesmetoder samt til oplysning om de skader, giftstofferne påfører naturen.